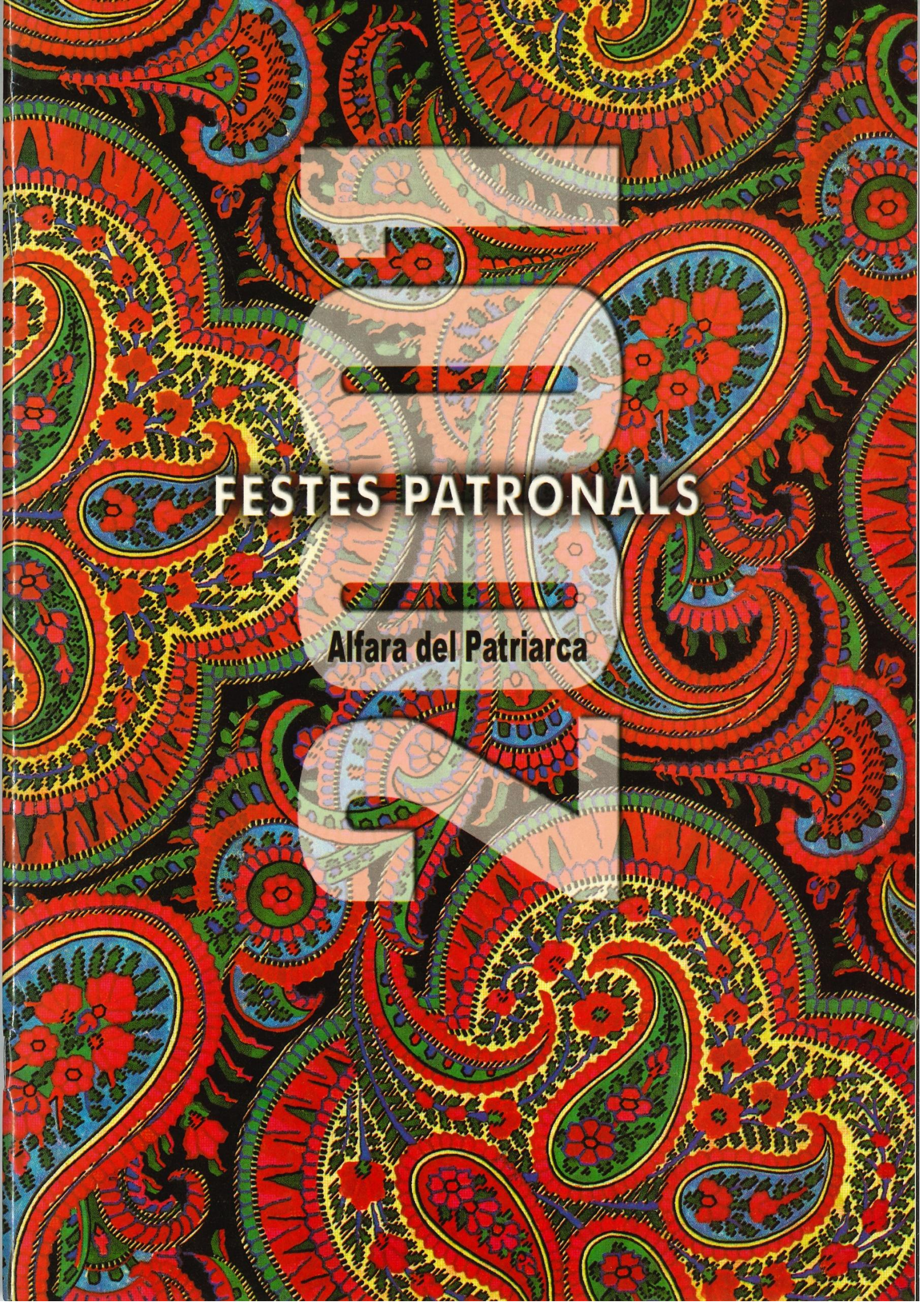

FESTES PATRONALS

Alfara del Patriarca

Ajuntament d'Alfara del Patriarca

Plaça de Sant Joan de Ribera, 4
46115 - Alfara del Patriarca
Telèfon 96 139 19 46
Fax 96 139 56 61
E-mail: afpatriarca@infoville.net

CORPORACIÓ MUNICIPAL

Alcalde

Enric M. Cuñat Sesé

Comissió de govern

Juan Gabriel Sepúlveda Muñoz
Amador García Aparicio

Regidors

Vicente Segura Bailach
Manuel Cobacho Osuna
Francisco Peris López
Juan Antonio Castelló Gamon
José Bosch Borrás
Máximo Alandes Albiach
Vicente Doménech Granell
Jaime Doménech Granell

Secretari

Ricardo Peinado González

TELÈFONS D'INTERÉS

Polícia Local	607 90 39 01
Guardia Civil	96 139 12 18
Centre de Salut d'Alfara	96 139 44 12
Centre d'Urgències	96 130 00 53
Farmàcia R. Valls	96 139 43 74
C.P. Sant Joan de Ribera	96 139 31 67
C.C. Ramón y Cajal	96 139 09 29

s a l u t a c i ó

A vegades no som conscients dels canvis en les formes de vida i en la cultura que s'han succeït en la nostra societat en els últims trenta o quaranta anys. En aspectes materials són evidents, però si reflexionem un poc, ens donarem compte que els canvis han afectat, també, a valors, a formes simbòliques i a tradicions.

Prenguem el cas de les festes patronals. A l'acumulació de celebracions religioses en una mateixa setmana, unificant el que era un dilatat calendari festiu al llarg de l'any, s'ha unit una creixent secularització. Però la forma de celebrar-les també ha canviat: la mascletà substitueix a les disparaes, la discomòbil a les vetllades de ball de Torrent i a la festa en l'aire; continuen les coques cristines, millorades, però han desaparegut els rotllets encarats i no diguem els vestits de clavariesses amb teula i mantellina.

I això no obstant, ningú dubta a qualificar les nostres festes de tradicionals, perquè sens dubte ho són, i molt profundament. Celebrem amb elles als nostres sants patrons, el nostre origen i la nostra continuïtat com a poble des del seu llunyà origen de l'alqueria àrab o el senyoriu de Bonifaci Ferrer fins als nostres dies, passant pels Cruïlles o el llarg període de la seua vinculació al Col·legi del Patriarca. Celebrem la nostra història, el nostre passat, i ho fem amb voluntat de prolongar-la cap al futur que volem construir entre tots. Sols això dóna sentit a la tradició.

I a compartir estos valors culturals que ens són propis ens inviten les distintes comissions festeres i associacions. En nom de totes elles, vull convidar tots els ciutadans i ciutadanes, tots els veïns i veïnes d'Alfara del Patriarca, a participar en esta ocasió de convivència que són les nostres festes majors.

Enric M. Cuñat Sesé
Alcalde

festa = compartir taula = saber rebre = donar gràcies

Totes les ONGs ens recorden que cal donar, però Jesús sabia que no és ací on nosaltres tenim la dificultat, que no ens molesta donar sinó que haver de rebre és el que ens produïx espant. Quan en l'evangeli de sant Lluc dóna instruccions als seus deixebles, els demana que es posen en actitud de rebre, de demanar, de pregar, d'estar com a corders al mig de llops, ni sac, ni alforja, ni sandàlies, ni entretindre's a saludar; beneir amb la pau, quedar-se en la mateixa casa, menjar del què tinguen ("res no demanar, res no refusar") perquè l'obrer mereix el seu salari. No aneu canviant de casa...

Si vull ser una agradable sorpresa per algú, un descans per a la seua pressa, un consol per a la seua tristesa o una escolta per a la seua inquietud, hauré d'oblidar els meus projectes (buidar els nostres sacs, tirar les meues alforges) i dependre a rebre, a buscar la veritat perquè només llavors podré donar. Ja deia Machado: "Tu verdad, no; la Verdad. Y ven conmigo a buscarla. La tuya, guárdatela". Quan parlem amb un xiquet, si no percep clarament que tenim per a ell tot el temps del món, no ens contarà res; es tanquen en un intel·ligent mutisme: O deprenem a rebre o no serem capaços de donar. Les religioses de la Mare Francisca saben bé, per la seua experiència, que tot xiquet que naix sord, necessàriament serà mut ja que només podem emetre i som bons receptors.

En ocasions, eixe és el nostre pecat, amb mirada voluntàriament daltònica ens neguem a vore l'altre com el regal que Déu ens ofereix amb la seua sola presència perquè puguem realitzar la nostra dimensió fraterna; si persistim en la nostra actitud ens veiem abocats a un estèril enfrontament.

Entre els artesans del moble circula un apòleg que narra l'assemblea de ferramentes en la fusteria per a arreglar les seues diferències. El martell exercia la presidència, però li notifiquen que ha de renunciar, fa massa soroll, sempre colpejant. Va acceptar la seua culpa però a condició que fóra expulsat també el tornillo: cal donar-li moltes voltes perquè servisca d'alguna cosa. Davant de l'atac, el tornillo demana que per a ser ell expulsat ho siga també l'escat, tan aspre en el seu tracte i sempre tenint friccions amb tots. L'escat va estar d'acord sempre que s'expulsara al metre que es passava mesurant als altres segons la seua mesura com si la perfecció poguera reduir-se simplement a exactitud... En açò va entrar el fuster disposat a

festa = compartir taula = saber rebre = donar gràcies

treballar, i va utilitzar el martell, l'escat, el metre i el tornillo, convertint la tosca fusta inicial en un bell moble. Quan la fusteria va quedar de nou sola, l'assemblea va reprendre la deliberació. Va ser aleshores quan va prendre la paraula el cartabó: "Senyors, Ha quedat demostrat que tenim defectes, però això, per sort, al fuster no li importa ja que ell treballa amb les nostres qualitats. Això és el que ens fa valuosos; així que no pensem més en els nostres punts roïns, fem festa, concentrem-nos en la utilitat de les nostres parts bones".

Llavors l'assemblea va caure en el compte que el martell era fort, el tornillo unia i donava força, l'escat era únic per a afinar i llimar asprors i que el metre era exacte i precís. Per primera vegada es van sentir un equip capaç de produir mobles de qualitat i contents de ser utilitzats pel mestre.

Ocorre el mateix amb les persones: quan en un grup es busquen defectes en els altres, la situació es torna tensa i negativa; però si tractem amb sinceritat de percebre els punts forts dels altres, s'aconsegueixen les millors metes. Tots saben trobar defectes, però trobar qualitats i saber acrièixer-les és per a esperits superiors: Perquè saber senzillament demanar i rebre ajuda dels altres cal reconèixer que ja és una festa. La FESTA sempre serà avançar un pas més en el camí de la fraternitat, hàbilment conduïts per les mans del MESTRE FUSTER DE NATZARET.

Alvaro Martinez Soriano.
Rector de Sant Bertomeu Ap.
Alfara del Patriarca

programa de festes

Dissabte, 11

17:00 Hores · Trobada d'escoles de ciclisme. Diverses carreres organitzades pel Club Cicloturístico Alfarense

18:00 Hores · III Campionat de Pilota Valenciana GALOTXA · Primera partida: Alfara A - Foios

19:00 Hores · Comencen les 24 HORES DE FUTBOL SALA al Poliesportiu Municipal · Organitzat pels clavaris de Santa Bàrbara i per les Filles de Maria

20:00 Hores · VÉ TROFEU DE FESTES PATRONALS de futbol · Primer encontre: C.D. Alfarense- Riba-roja C.F.

Diumenge, 12

17:00 Hores · TROFEU DE PILOTA VALENCIANA A LLARGUES I RATLLES · Primera partida: Alfara (Frare, Sarasol I, Sarasol II i Emilio)- València (Martínez, Grau, Tino i Pedro).

19:00 Hores · Final de les 24 Hores de Futbol Sala

Dimarts, 14

13:00 Hores · Volteig de campanes i trons d'avís de festa per anunciar la festa de la Mare de Déu d'Agost

18:00 Hores · Cercavila de les alfàbegues pels carrers de la població fins a l'església acompanyats per la Banda de Música d'Alfara · En acabar, al carrer Dr. Navarro (davant del Parc de D. Emilio) es repartirà orxata als veïns i visitants

23:30 Hores · Ronda pels carrers del poble, amb la participació i animació d'una estudiantina

FESTA DE LA MARE DE DÉU D'AGOST

Dimecres, 15

08:00 Hores · Volteig de campanes i salves de festa

18:00 Hores · III Campionat de GALOTXA · 2a partida: Alfara B - Godella

19:00 Hores · Recollida de les clavariesses

20:00 Hores · Missa solemne de l'Assumpció de la Mare de Déu, cantada per la Coral Juan de Ribera · Predica el P. Wenceslao, caputxí

21:00 Hores · Solemne processó de la Mare de Déu, amb la participació de veïns i devots · En acabar, focs d'artifici a càrrec de la pirotècnica Antonio Caballer de Moncada

programa de festes

Dijous, 16

17:00 Hores · TROFEU DE PILOTA VALENCIANA A LLARGUES I RATLLES · Segona partida: Murla (Campions del 2001) - Borbotó (Puchol, Dani, Victor i Castelló)

23:00 Hores · Espectacle organitzat per la Falla La Unió, amb la participació dels fallers i falleres que interpretaran cançons i balls de totes les èpoques en un festival que farà història

DIA DELS MAJORS

Divendres, 17

11:00 Hores · A l'església parroquial, eucaristia d'acció de gràcies i lloança a Déu · Administració del sagrament del confort dels malalts

20:30 Hores · Als Jardins de l'Ajuntament, berenar i homenatge a les persones majors: Organitzat per l'Ajuntament i la U.D.P. local

20:30 Hores · Primer dia de bous · Bous al carrer.

23:00 Hores · Alfara Rock 2001 · Organitzat pel clavaris de Santa Bàrbara i les Filles de Maria, amb l'actuació, entre d'altres, de The Bonn Scott Band.

24:00 Hores · Bou embolat (ramaderia La Paloma)

Dissabte, 18

17:00 Hores · FINAL DEL CAMPIONAT DE PILOTA VALENCIANA A LLARGUES I RATLLES

20:00 Hores · VÉ TROFEU DE FESTES PATRONALS · 2on partit: C.D. Alfarense - Albuixec C.F.

20:00 Hores · Bous al carrer (4 vaques i un bou en punta)

23:00 Hores · Concert de la Banda de Música de l'Agrupació Musical Alfara del Patriarca dirigida per Llorenç Mendoza · Audició de les obres amb les que va participar al Certamen Internacional de Bandes de Música de València

24:00 Hores · Bou embolat (ramaderia Angel Roser)

DIA DE LA PENYA TAURINA ALFARENSE

Diumenge, 19

12:00 Hores · Entrada de la xaranga Marchachá d'Onda i passacarrers per tot el poble

14:00 Hores · Encierro de vaquetes

19:00 Hores · Entrada dels caixons tirats per cavalls de tir i arrossegament · Obrirà la desfilada un grup de cavalls de la quadra Boquera de Benifaraig · A continuació vaquetes i dos bous en punta

24:00 Hores · Dos bous embolats (ramaderia Vicente Peris)

programa de festes

Dilluns, 20

13:00 Hores · Volteig de campanes anunciant la festa de Sant Vicent

21:30 Hores · Trasllat de la imatge de Sant Vicent a casa del Clavari Major, Salvador Paños Pascual

24:00 Hores · Espectacle de Play Back, organitzat pels clavaris de Sant Vicent

FESTA DE SANT VICENT FERRER

Dimarts, 21

08:00 Hores · Despertà

19:00 Hores · Recollida dels clavaris i clavariesses i trasllat de la imatge de Sant Vicent a l'església parroquial

20:00 Hores · Missa solemne. Cantada per la Rondalla Parroquial

21:00 Hores · Solemne processó de Sant Vicent · A continuació final de festa amb focs artificials

Dimecres, 22

16:30 Hores · Carrera ciclista de la categoria Juvenils, organitzada pel Club Cicloturístico Alfarense

23:30 Hores · Ball popular amb orquestrina · Organitzat per totes les clavaries i patrocinat per l'Ajuntament.

FESTA DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

Dijous, 23

06:00 Hores · Cant de l'Aurora

10:00 Hores · Recollida de les clavariesses i passacarrer

11:00 Hores · Missa solemne en honor la Immaculada Concepció

13:00 Hores · Volteig de campanes i trons d'avís de festa anunciant la vespra de Sant Bertomeu, patró del poble

20:00 Hores · Recollida de les festeres i passacarrer

21:00 Hores · Processó de la Immaculada Concepció · Al finalitzar es farà un Castells de Focs Artificials

22:30 Hores · Trasllat de la imatge de Sant Bertomeu pels carrers de la població fins al domicili del clavari major (Cavallers, 27) acompanyat per la Banda de Música de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca i els tradicionals coets de focs artificials

24:00 Hores · Gran discomòbil on es repartirà cervesa als assistents

FESTA DE SANT BERTOMEU

Divendres, 24

08:00 Hores · Gran despertà · Els clavaris anuncien el dia de la festa amb gran quantitat de coets, masclets i carcasses

programa de festes

10:30 Hores · Passacarrer dels clavaris, acompanyats de la Banda de Música, per dur la imatge de Sant Bertomeu a la església

11:00 Hores · Missa solemne del dia de Sant Bertomeu, oficiada per D. José Antonio Martínez, rector de Rocafort

12:00 Hores · Parc d'atraccions infantils al carrer de Cavallers · Organitzat pels clavaris de Sant Bertomeu

14:00 Hores · Gran Mascletà a càrrec de la prestigiosa Industria Pirotècnica Caballer, de Moncada

18:00 Hores · Cercavila de Gegants i Nanos dels Xirimiters de Castelló de la Ribera patrocinat per l'Ajuntament i Sarc de la Diputació de València · Entre d'altres interpretaran la *Tocateta d'Alfara del Patriarca*

20:00 Hores · Recollida dels clavaris i passacarrer

21:00 Hores · Solemne processó · A l'acabar, un Castell de Focs d'Artifici de Pirotècnica Caballer de Moncada

22:30 Hores · Trasllat de la imatge de Santa Bàrbara des de l'església a casa del clavari major

23:30 Hores · Gran Ressonó popular, típicament valencià · Amenitzat per un grup musical de renom · Entrepans de tomata i embotit i beguda per a tots els assistents

FESTA DE SANTA BARBARA

Dissabte, 25

08:00 Hores · Despertà

11:00 Hores · Recollida dels clavaris

11:30 Hores · Santa Missa commemorativa de Santa Bàrbara

16:00 Hores · Al Camp de Tir de Llíria, Trofeu de Festes de Tir de Colom per la Societat de Caçadors d'Alfara del Patriarca

18:00 Hores · Final del III Campionat de Galotxa, entre els millors equips classificats.

20:30 Hores · Recollida dels clavaris

21:00 Hores · Solemne processó en honor a Santa Bàrbara

23:00 Hores · Gran espectacle de focs d'artifici

24:00 Hores · Gran discomòbil amb repartiment de cervesa · Lliurament dels premis de les 24 hores de futbol sala

FESTA DE SANT JOAN DE RIBERA

Diumenge, 26

12:00 Hores · Missa commemorativa de Sant Joan de Ribera

17:45 Hores · Cavalcada, amb la participació de tots els clavaris i clavariesses i penyes

21:00 Hores · Solemne processó de Sant Joan de Ribera amb la participació de totes les clavaries d'enguany i l'acompanyament de la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca

Clavariesses Mare de Dèu d'Agost

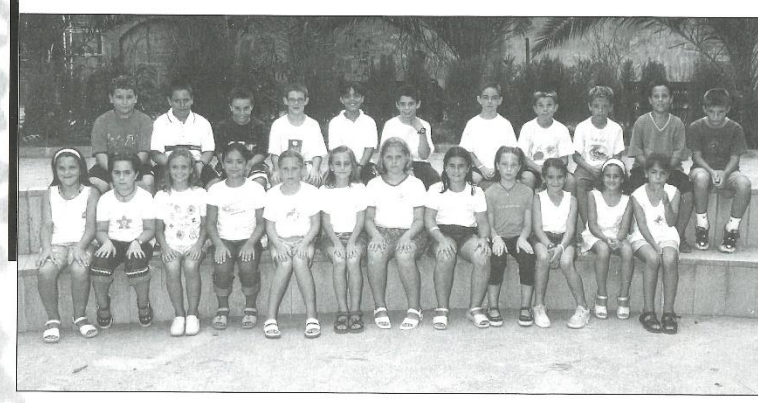
Clavariesses

Maribel Pròsper
Dolores Pomares
Vicenta Marqués
Paqui Catalán
Bàrbara Sales
Maruja Casaña
Rosario Taroncher
Concha Benlloch
Pilar Molíns
Maria Trencó
Conchin Andrés
Ana Calvo
Presentación Serrano
Amparo Barat

Col.laboradores

Emilia Balaguer
Amparo Alcoriza
Elisa Portolés
Angelita Sanz
Amparo Granell
Amparo Benet
Bar La Creu

Festers de Sant Vicent Ferrer

Clavari Major

Salvador Paños Pascual

Clavari i Clavariesses:

Aroa Aguirre Izquierdo
Mª Isabel Alcoriza Balaguer
Miquel Antoni Taroncher
Beatriz Bravo Martí
Gemma Frasset Torres
Christian García Bernabé
Juanjo García Judas
Sandra Ibañez González
Neus Jiménez Zamorano
Yula Karpenko Leonidovna
Lluís Marqués Castelló

Jaume Marqués Molins
Marcos Martínez Aguilar
Nuria Martínez Torres
Juan Enrique Morán Asenjo
Oscar Muñoz Prades
Mª Amparo Palanca Real
Elisa Pont Tortajada
Manuel Prades Faulí
Merce Ruiz Martínez
Ana Sanfrancisco Moreno
David Tébar Valero
Juan José Tórtola Martínez

Filles de Maria

Presidenta

Elena Peña Cervelló

Vocals

María José Bayarri Ros
 María Dolors Cebrián Briegas
 Berta Ferrer Beltrán
 Immaculada Martínez Beltrán
 Rosana Martínez Camps
 Brenda Palanca Montoya
 Lorena Rivera Fornell

Clavaris de Sant Bertomeu

Clavari Major

Francisco Alba Rodríguez

Clavaris

Manuel Cabo Olmos
 Manuel Marqués Ricós
 Aurelio Agut Molner
 Miguel Almiñana Molíns
 Vicente Doménech Granell
 José Cataluña Sanmiguel
 Juan Antonio Castelló Gamón
 Vicente Ros Cervera
 Aurelio Lluch Camps
 Rafael Contell Cortell

Clavaris de Santa Bàrbara

Clavari Major

Antonio Martinez Camps

Clavaris

Rafael Alfonso Martínez
Juan Bautista Balanzà Palanca
Rubén Esteban Ferrer
Jesús Estellés Arnau
Mario García Andrés
Lluís García Berga
Daniel García Espósito
Daniel Herrero Durà
Joaquín Luna López
Víctor Palanca Montoya
Jacinto Rodríguez Granell
Jesús Sanchís Azañón

Peña Taurina Alfarense

Junta

President - Salvador Sansilvestre Marqués
Vicepresident - Evaristo Martínez Navarro
Secretaria - Laura Sansilvestre Casaña
Tresorera - Patricia Rodríguez Valls
Vocals - Félix Peinado Fernández
Vicente Badía Campos
Fernando Miñarro Chapa

Comissió

Miguel Almiñana Molíns
Jacinto Rodríguez Martos
Juan Ballester Llisó
Víctor Ibáñez Estellés
Jose Luis Estellés Fontestat
David Quiles Cataluña
Jose Vte. Palau Llopis
Javier Catalá Épila
Miguel Amador
Pilar Mª Cabo Bosch
Inma Cifuentes Sampedro
Maribel Cifuentes Sampedro

C.D. Alfarense

Plantilla 2000/2001

Óscar Del Val Antón
 Manuel Andrés Moh Roríguez
 Ramón Calvo Bosch
 José Bosch Hernández
 José Vte. Giménez Galiano
 Enrique Guerola Sales
 Javier Guerola Sales
 César Sánchez Nohales
 Alfredo Salón Ibáñez
 Pablo Antonio Añó Pascual
 José Vte. Palau Llopis
 Raúl Alcázar Alcaraz
 Eliseo Albert Muñoz
 Raúl Giner Camps
 Julio Ubach Rodríguez
 José Manuel Company Delgado
 Antonio José Macías Granell
 Andrés Beltrán Martínez

Junta

President - Lorenzo Giner Lozano
 Vicepresident - Salvador Ubach Carretero
 Secretari - Rafael López Ramos
 Tresorer - Juan Miguel Aguilar Bronchú
 Vocals - Vicente Montagud Sancho
 Santiago Quiles Sanchis
 Elías Tárrega Romero
 Daniel Ibáñez Beltran
 Entrenador - José Bosch Borrás

escola de futbol base

Fent un poc de balanç de com ha funcionat l'Escola de Futbol Base durant el curs 2000-01, direm que hi ha hagut un equip per cada categoria, des de prebenjamins fins a juvenils, tots ells federats.

Hem de destacar que l'equip de Benjamins ha quedat campió del seu grup, la qual cosa ha sigut un orgull per als jugadors i per a l'Escola. A pesar de tot mantenim el nostre principal objectiu, que és que els xiquets i xiquetes puguin fer un esport que els agrada i, al mateix temps, contribuir a la seua educació.

Des de fa uns anys les xiquetes han començat a practicar l'esport del futbol. Ja hem tingut algun precedent en la nostra escola, però en este moment no hi ha cap xiqueta inscrita. No cal fer un equip exclusivament de xiquetes, ja que en les categories més xicotetes de futbol-7 es poden incorporar als equips junt amb els xics. Des d'estes línies volem fer una crida a què qualsevol xiqueta que vullga practicar l'esport del futbol es passe pel nostre club.

Quan els equips acaben la temporada i fins que comencen les vacances teníem unes jornades en què calia buscar partits. Des de fa dos anys, gràcies a la iniciativa dels ajuntaments de Bonrepòs i Mirambell, Foios, Vinalesa i Alfara del Patriarca, es juga un torneig quadrangular que acaba sent una festa. Volem agrair als ajuntaments esta iniciativa.

En el mes de setembre estarem tots els dies en el Club perquè pugueu inscriure-vos en esta Escola. Ànim, xavals:

Club Cicloturístic Alfarense

El Club Cicloturístic Alfarense al llarg de la seua història ha prestat un important servei a la població i, de forma especial, als aficionats a este esport. Un grup de persones van iniciar la pràctica del cicloturisme com a afició organitzada en la que l'exercici físic i el passeig amb bicicleta no eren tant una competició quant una forma de fomentar la camaraderia i les relacions d'amistat.

Van impulsar també una escola de ciclisme, que per nombre de socis i la qualitat de les ensenyances va ser posada moltes vegades com a model pels responsables de la federació.

D'esta escola van sorgir esportistes que participen en diverses competicions regionals i nacionals i s'han aconseguit moltes vegades importants premis i les millors classificacions tant individuals com per equips.

Per al desenrotllament del club, de l'escola i dels equips vam comptar, quasi des del principi, amb l'ajuda de firmes comercials patrocinadores no sols de les radicades en la localitat, com Hopama i Sport World, sinó també d'altres empreses de construcció, confecció... que, a més de l'aportació econòmica, participaven amb el treball i la dedicació personal dels seus directius en l'organització de les activitats del club. Durant un temps vam formar part també dels equips emparats per la marca València Terra i Mar de la Diputació de València.

Diverses circumstàncies, i no la menor el perill que representa el tràfic en les carreteres mentre no se senyalitzen i es respecten els carrils bici, han produït un cert decaïment de les activitats dels cicloturistes i hem sofrit, entre els membres d'este club, accidents mortals encara recordats i sentits.

Al fer-me càrrec de la direcció del Club Cicloturista d'Alfara vull recordar tots estos èxits i a les persones que els van fer possibles, directius, tècnics, alumnes, aficionats i firmes col·laboradores. I vull, també fer públic el desig i el compromís de tots nosaltres per a continuar treballant per la millor formació tècnica i humana dels alumnes de l'escola, per aconseguir que els nostres equips júnior o els membres del Club en Sub-23 tinguen tot el nostre suport en les competicions i que els cicloturistes mantinguen i acresquen la seua afició.

Així continuarem treballant pel nostre poble, creant afició, donant formació i establint un marc on practicar la convivència i les virtuts de l'esport.

Vicente Sanfrancisco Gil

onze anys de societat musical

Quan allà per l'any 1990 Jaime Domenech m'abordava en ple carrer de Santa Bàrbara, per a invitar-me a una reunió amb un grup de gent del nostre poble, l'objectiu del qual era posar en marxa una banda de música local, la meua primera reacció va ser de perplexitat. Després m'explicaria que més que pensar en mi com a futur músic, ell sí ho era, la idea consistia a crear un grup promotor que establira les bases estatutàries de la futura Societat Musical, establint, en conseqüència els fonaments de què és hui la nostra Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

L'anterior ens va portar a tindre que "baixar" a la difícil arena institucional, Generalitat, Diputació, Ajuntament, perquè estava tot per fer i en aquells moments els recursos ni tan sols existien com tals (locals, professors, instruments, diners...) fins a la matèria primera que serien els alumnes de la futura escola de música estaven més que en l'aire, en les seues cases aliens a este projecte. Per un altre costat, érem conscients que en una Societat Musical, el soci ha de ser eixa pedra cantonera sobre la qual se cimenta la mateixa, servint de planter tant de futurs directius com de possibles músics, si més no contribuint a la seua formació.

El resultat inicial de tots allò va ser una primera Junta Directiva presidida pel senyor José Marqués Mora, comptant des del principi amb un bon nombre de socis (sempre necessitarem més) i que van referendar els primers estatuts i en conseqüència els primers directius de la societat. Un pas més va ser, tenint ja una entitat pròpia (musicalment parlant) donar-nos a conèixer en l'ampli espectre musical, i seu ens acostava a entrar en la Federació de Bandes de Música de la

Comunitat Valenciana. L'anecdòtic d'aquell moment seria que, aquella naixent Societat Musical entrava en la federació sense tindre tan sols bandera (símbol de tota Societat Musical i Banda que es pree) i tan sols onze anys després, esta mateixa bandera entraria en el Palau de la Música de València precedint a la nostra Banda en el Certamen Internacional de Bandes dins de la secció tercera, obtenint un més que merescut tercer premi; i esta mateixa bandera i els seus músics han portat el nom d'Alfara del Patriarca i del seu fer cultural a 1800 km del nostre poble en Menzenschwand (Alemanya) fruit l'anterior d'un primer intercanvi cultural. Han sigut onze anys de creixement i consolidació, de treball intens, d'eixe créixer des d'un primer moment en la transcendència cultural i social d'un projecte, fruit en gran manera de la labor diària dels distints directius i col·laboradors que al llarg d'este temps han sentit com pròpia l'obligació de portar a bon port l'anterior, i els resultats de la qual estan hui a la vista.

El millor balanç en estos moments són els nostres músics; el major capital, la pròpia Agrupació i els seus socis; els nostres millors recursos, el nivell humà dels distints directius que al llarg d'estos anys han format part de la Junta; la major garantia, eixe professorat (menció destacada mereix el Director de la Banda) que assaonen musicalment en el dia a dia a educands i músics; el major compromís, un reconeixement per part done-les Institucions públiques, especialment la col·laboració institucional amb el nostre ajuntament; la nostra major garantia, que el poble d'Alfara senta seua a la banda. Des d'esta col·laboració, Bones Festes Patronals.

Víctor Palanca Palau
President de l'Agrupació Musical
Alfara del Patriarca

Cal dir sí. Cal dir no

Aclaparats per tanta informació que no ens dóna temps a digerir; al·lucinats per la immediatesa de la comunicació: la telefonia mòbil, el fax, el correu electrònic etc... pareix que ens hem quedat sense res a dir. Corregisc; parlar, vaja si parlem, però opinar, raonar, argumentar... allò que solem dir "mullar-nos", més bé menys.

Per què cal dir sí? Per què cal dir no?

Senzillament perquè el contrari no és silenci sinó submissió. El contrari no és acceptació sinó complicitat.

Cal parlar. Qui parla es compromet. Això és, cal comprometre's.. Els xiquets i xiquetes necessiten beure, veure i viure eixe compromís per a trobar sentit a la convivència social; la passivitat és gregarisme

A què dir sí?. A què dir no?

Àmbit personal.

- Cal dir un sí generós a la vida; sí a la vida de tots; sí a tota la vida.
- Cal dir no a la misèria de l'egoisme, a la mansuetud del consumisme, a l'estupidesa del passotisme.
- Cal dir sí a la família. Compromís? Evident; un compromís de responsabilitat indelegable.
- Un enèrgic no a la mentida de la publicitat, no a la vergonya d'alguns mitjans de comunicació.
- Cal dir que sí a la veritat. No a una veritat domini de majories. No a la veritat publicada. Sí a la veritat pura, permanent i transcendent.

Àmbit Social

- Cal dir sí al bé comú contra els meus interessos particulars... Sí a la renúncia; sí a l'altruisme; sí a la integració i a la tolerància.
- Cal dir no a l'agressió verbal, rotund no al menyspreu des de la superba. No a l'exclusió dels diferents. No a la marginació del pobre, del minusvàlid, del vell, del desmanotat...

cal dir sí. cal dir no

- Cal donar un sí a la integració de les cultures; un sí a nivell ideològic, molt més encara, un sí a la convivència real. Un necessari sí al tots germans.
- Un no a l'engany de la pesseta, de l'etiqueta o de la bragueta.
- Un no rotund a la humiliació, a l'exclusió i al terror.
- Un sí obert, a la investigació científica i tecnològica, al progrés i al benestar, però un sí condicionat al "sí és per a bé de l'home i de tots els hòmens"
- Un sí molt fort a la pau i un altre més fort a l'amor.

Cal parlar i donar l'opinió. Açò exigix reflexió, exigix formació, estudi.

Qui no parla acaba no sabent què dir.

Qui no pensa acaba perdent l'horitzó.

Qui no es compromet, no sap en l'embolic que es fica.

Els **educadors**, com el poeta, creiem que el camí es fa al caminar i això ens permet sentir la motivació d'anar descobrint dia a dia noves experiències que es convertixen en un estímul vital constant i esperançador.

Gràcies. Procure-li vosté. unes bones festes als seus veïns.

Vicent Ample Llopis
Director del Col·legi Públic
Sant Joan de Ribera

Convivència

En estes festes patronals vos fem una crida a la convivència en què hem de compartir penes i alegries. Hem de trencar eixe món de murs i finestres per a escoltar als altres, i que ells també ens escolten. Hem de buscar temps per a ajudar i donar-nos als altres.

Estes reflexions volem fer-les patents i reals des de les nostres Llars de Jubilats i Pensionistes. les nostres portes estan obertes a totes les associacions i persones que vullguen col·laborar amb nosaltres i reciprocament nosaltres amb vosaltres.

Creure que no existix mes que un mateix, i que no hi ha l'altre, és la major insensatesa que podem imaginar-nos i que ens conduïx a un egoisme encobert que ens porta a la falta d'amor i de convivència entre les persones.

Volem una relació intergeneracional, iniciant activitats conjuntes, assistint als nostres viatges, a les nostres xarrades, a les nostres exposicions, a les nostres festes. També fem una crida als nostres socis perquè siguen més participatius. A tots vos necessitem, com l'oceà necessita cada gota d'aigua.

Prepara't per a viure i ser protagonista d'esta íntima i familiar Festa dels Majors i de la XX Setmana Cultural que organitza esta Llar. Tots esteu invitats a contribuir i demostrar el vostre afecte a les persones majors. Noblesa obliga que demostres eixe tresor d'amor i d'afecte que portes en el teu cor.

A tots vos desitge en estos dies inoblidables de convivència, la pau i l'alegria que tots mereixeu.

Vicente Gregorio Vanacloig
President U.D.P. Alfara del Patriarca

La igualtat entre l'home i la dona

Sembla mentira que en el segle XXI encara s'haja de plantejar esta situació de discriminació entre sexes i s'haja de debatre el tema de la desigualtat; però el més trist és que la majoria de les vegades és a causa de la incultura de la societat i a la prepotència o sentit de superioritat d'algunes persones.

Fins fa pocs anys, i m'estic referint a la situació a Espanya, la dona tenia molt assumit el paper de carregar amb la responsabilitat d'estar al cuidat de la llar, mentre l'home s'ocupava de treballar i portar un sou per a mantindre la família. Amb la qual cosa es tractava a la dona com un ser inferior amb una única utilitat: la de netejar la casa i criar els seus fills, mentre el seu marit se sentia amb dret a exigir estar servit al tornar a casa després d'una jornada de treball sense reparar que la seua dona estava exposada a la seua tasca des de començar el matí fins ben entrada la nit.

Afortunadament la dona va començar a entrar en el mercat laboral, a iniciar-se en els estudis... i per tant a ser ama de si mateixa. A més a més d'un increment en la informació, es van donar a conèixer anticonceptius que van permetre donar la possibilitat d'elegir si una mare volia ser mare o no; i per tant poder fugir de l'obligació que suposava per a la dona encarregar-se dels seus fills almenys en els seus primers anys i com conseqüència tornar a ser esclava de la llar.

Però a pesar d'estos xicotets avanços, el sexe femení seguix discriminat en innumerables aspectes. es planteja com una espècie dins dels humans dèbil i ignorant, la major imbecil·litat, amb perdó, que existix ja que podem comprovar que hi ha un nombre major de dones que d'home en tot el món perquè els seus esperança de vida es superior; però si a això sumem l'experiència del part que no és tasca fàcil veiem que encara que per naturalesa els homes pareix que estan dotats de més força, les dones tenen major capacitat de resistència que ells. Vaja, no són tan dèbils.

Respecte a què siguen ignorants. Per què? per les milers i mils que es deixen xafar per un home? pel nombre abismal d'esposes que són maltractades pels seus marits i no s'armen de valor per a denunciar les agressions? Per aquelles a què no li'ls ha donat en temps passats l'oportunitat d'estudiar? No encontre resposta.

la igualtat entre l'home i la dona

Lluitem per la igualtat d'oportunitats, si la gent es consciencia podrem arribar a aconseguir-ho, encara que no puguem viure-ho hui per hui. Visca la diversitat de sexes i d'opinions, siguen de la forma que siguen. Almenys en els denominats països desenvolupats, en els que cada dia s'intenta millorar, fer realitat metes i somnis inabastables..perquè és prou deplorable vore la situació en què es troben les societats subdesenvolupades des del punt de vista social, per a que en països com Espanya es vaja encara amb discriminacions de tota classe.

Altres conceptes que no estaria de més citar, serien els del masclisme o el feminisme que van molt més enllà d'estar a favor o en contra que prenguen el poder els hòmens o les dones. Masclisme se sobreentén que deriva de mascle i ve a fer referència a l'actitud impertinent d'aquelles persones que sobrevaloren els barons per damunt de tot. Mentre el feminisme, al contrari, deriva de femení i no obstant se tradueix realment per igualtat entre l'home i la dona, no com la majoria que pensa que ser feminista és posar per damunt de les persones del sexe masculí a les del femení. Per això, a una dona se la pot considerar tan feminista com a un home, la qual cosa no lleva per a que hi haja dones amb una mentalitat masclista, perquè n'hi ha i no poques.

M'agradaria dir a més de tot açò, i ja concloc, que espere que d'ací a uns anys;dos, potser trenta, se suprimisca el dia de la dona. M'explique: espere que algun dia no siga necessari dedicar-los un dia perquè voldrà dir que les desigualtats sexistes hauran desaparegut. Però, per descomptat, no vull que la humanitat oblide mai del perquè d'un dia dedicat a la dona, ni d'eixa gran injustícia que es va produir el 8 de març de 1908 en una fàbrica tèxtil de l'empresa Cotton de Nova York, on 129 de les seues treballadores van morir carbonitzades de mà dels seus dirigents després de tancar-se allí com a protesta. Tampoc no voldria que s'oblidara de per què es va prendre com a símbol el color morat ja que era la tonalitat de les teles que en eixe moment s'estaven fabricant.I no m'agradaria acabar sense dir que ens queda molt per aconseguir i només està en les nostres mans posar la meta cap a la igualtat i lluitar coste el que coste per arribar fins a ella.

Gisela Canós Cuevas.
Premi 8 de Març

que conste en acta: Alfara 1937-1938

Per les persones majors coneixem episodis de la vida del poble a finals dels anys trenta. Ens els han contat a mesura que sorgien els seus records i només eren ordenats per la intensitat de les seues emocions i no per la cronologia dels fets. Sabem d'el impressionant soterrar d'un polític local, del treball col·lectivitzat en els camps i en les fàbriques, de les escaramusses i enfrontaments que va haver-hi amb la guàrdia d'assalt en la Plaça de l'Església, de l'arribada de treballadors d'Irun i de Carabanchel o de les unitats de recuperació de soldats, dels morts en un o un altre front, dels assassinats sense juí o dels afusellats a l'acabar la guerra després d'un juí militar.

Desgraciadament els arxius locals que pogueren arregar documentació del registre civil, de l'administració municipal o parroquial van ser destruïts a principis de la guerra civil i per a la reconstrucció dels fets caldria recórrer a altres arxius de l'estat o hemeroteques. En l'ajuntament hi ha, no obstant, un llibre d'actes de les sessions que va celebrar el consell municipal entre l'1 de març de 1937 i el 31 de desembre de 1938 (i fins al 25 d'abril de 1939 no hi ha altres) que, en mans d'un historiador, podrien servir de canemàs per a traçar la història local d'eixe període.

He llegit amb interès eixe llibre d'actes redactades en desllavassada prosa administrativa. En ell s'arreglen els acords que anava prenent el consell municipal. Tot discorre amb aparent normalitat, i les referències al conflicte bèl·lic i les seues conseqüències es fan amb l'eufemisme *circumstàncies especials ocorregudes en la localitat*. Esta frase es utilitzada, per exemple, per a dir perquè no hi ha antecedents comptables. No tindre documentació planteja problemes per a reconeixer els salaris adeutats als empleats municipals, o per a la gestió d'un emprèstit per a la col·locació d'aigua potable.

I no obstant la guerra esta present des de la primera pagina, a l'enumerar entre les competències de l'alcalde les de l'administració, guerra i orde públic. Son propis del temps els problemes d'abastiment, mercat o refugiats o els de reclutament de mossos que afecten moltes vegades als mateixos regidors municipals que han de ser substituïts per altres per que ells han sigut cridats a files. Només una vegada, quan se dona compte de la constitució de la Junta Local de Defensa Passiva i es decidix la construcció de refugis, es manifesta en tota la seua cruesa la realitat de la guerra, quan es diu que la Junta té que *"garantir la seguretat de la població*

que conste en acta: Alfara 1937-1938

civil cas que fóra atacada esta població per l'aviació enemiga".

Esta corporació ha sigut nomenada pel delegat de govern civil, una vegada restablerta la autoritat del Govern de la Republica, i els seus acords s'ajusten a la legalitat republicana, perquè no es tracta d'un comitè asambleari, i al bon criteri dels regidors. Entre els acords hi ha alguns que es referixen al **personal** com el nomenament de guàrdies rurals, l'ascens a oficial major de Rafael Sanfrancisco, la jubilació de l'alguatir Agustín Bartolome Pío i el nomenament de Manuel Palanca. Hi ha acords sobre **hisenda** i recaptació. Es confecciona amb tots el tràmits legals el pressupost i es prenen acords sobre els recàrrecs municipals a les indústries, la subhasta de l'arrendament del servici de pesos i mesures o els arbitris sobre begudes, o l'impost d'utilitats i la guarderia rural. S'emeten segells municipals de fins una pesseta per a atendre els gastos dels refugiats o es fan regulacions sobre prohibició de venda de tabac a dones i xiquets, cartilles de racionament de tabac i es dicten bandos per al control d'acaparadors.

Es corregixen excessos produïts en els temps de revolució anteriors. Així, es tornen les escriptures de les finques, la confiscació d'altres es fa a través de l'oficina provincial, es tornen escopetes o un camió confiscat a favor de la Conservera. Es restablíx el comerç privat encara que se continúa provisionalment amb un negoci d'explotació de bestiar de porcs. Es paguen deutes com l'adquisició de terrenys al terme Moncada, partida de El Molí, per a construir una séquia de reg en la partida del Puntarró.

Hi ha un interès per les **obres i millores urbanes** com l'acondicionament de carrers i voreres, podes d'arbres o reg dels carrers. S'acorda la construcció d'una carretera provincial per unir Alfara amb Vinalosa, es millora la Senda del Molí o es fa l'abastiment d'aigua potable al final del carrer Major i Levante. Es regula la tinença de gossos.

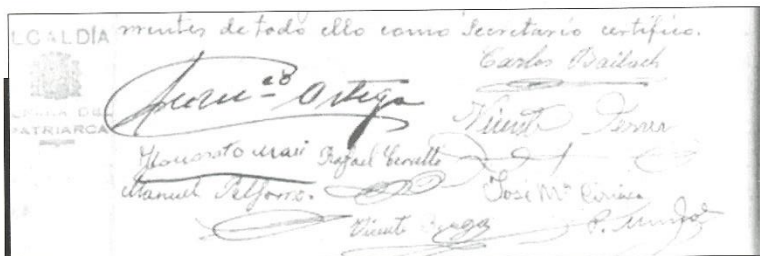
Un dels primers acords que varen prendre va ser la construcció d'un escorxador municipal (en substitució de l'existent) i la d'un grup escolar o escola nacional servida per mestra ja que les escoles existents són insuficients per a atendre als 450 xiquets entre els tres i catorze anys que viuen en eixe moment a Alfara. Després de moltes gestions es va arrendar un local en el carrer de Tejares, 6 com a escola de pàrvuls i vivenda de la mestra. La preocupació pels xiquets es nota també en la visita efectuada a les escoles a principis d'estiu del 37 en què els xiquets són obsequiats amb dolços i es decidix, en raó de les calors, acabar

que conste en acta: Alfara 1937-1938

el curs. També es consigna un gasto per a fer les festes del xiquet i la del arbre. Els noms dels carrers eren diferents als actuals i no és fàcil identificar-los hui però indiquen clarament l'època: carrer de Cervantes, de la UGT, de la CNT, de Durruti, a més del de Llevant o de Tejares, ja mencionats, són alguns d'eixos noms. L'inici de la carretera de Vinalesa es nomenat com a calle de la Construcción, traduïnt al castellà en que seria carrer de l'Obra o de darrere de l'obra. He dit que he llegit estes actes amb interès i he d'afegir que ho he fet també amb emoció i respecte a aquelles persones que van assumir la responsabilitat de fer-se càrrec de l'alcaldia o de les regidories en aquells moments: Carlos Bailach, Honorato Marí, Vicente Ferrer, Manuel Alfonso, Rafael Cervelló, José María Ciriaco, Vicente Berga i els seus substituïts Miguel Bailach, Francisco Ribera, Domingo Cuevas, Antonio Valls, Antonio Palanca. De la corporació constituïda l'1 de març de 1937, i que només va durar dotze dies, tres membres, Luis Ferrer, Bartolomé Chapa i Salvador Valls, van ser afusellats a Paterna entre 1940 i 1943. Tal vegada convinguera que algun historiador sistematitzara estes i altres notícies perquè així podríem conèixer millor la història del nostre poble que hui coneguem de forma fragmentària i pels records que oralment ens han trasmes els nostres majors – Caldrà fer alguna cosa perquè el record perdure.

Enric M. Cuñat Sesé

Firmes de l'acta de la sessió constituent del Consell Municipal el 12 de març de 1937. A més de l'alcalde i regidors figuren la del delegat del governador civil i la del secretari.

exposició: el teatre, un fet i un espai

El dia 22 de desembre es va inaugurar al Palau de la Senyoria d'Alfara (El Castell), l'exposició: **El teatre, un fet i un espai**.

Quan des de l'alcaldia em proposaren organitzar una exposició sobre allò que havia significat el local del teatre d'Alfara per al poble, no pensava les satisfaccions que anava a proporcionar-me l'activitat.

Pensada en un principi com una mostra de fotografies, va anar ampliant el seu horitzó conforme anava contactant amb les persones que havien viscut les representacions teatrals des de l'escenari o des de les cadires de la platea i les escalinates de la cassola.

Però una persona de les què havien participat en la gestació del local en l'any quaranta, em va dir: "Si no teníem diners per a menjar, ¿com anàvem a tindre'n per a fer-nos fotografies?"

Era evident que d'una part important de la història del teatre no anava a trobar material gràfic, però en canvi podria arrebregar un gran bagatge de records, d'història oral.

Esta constatació demanava un estudi que podia donar llum a la realitat cultural i social del moment, als interessos i la realitat de l'Alfara de hui. Però la realitat era que no hi havia historiadors/es que, dominant el treball d'investigació, estigueren disposats a fer este treball, ni tampoc diners per a pagar-lo.

Aleshores el plantejament de l'exposició canvià de forma. Seguint les teories del professor Vicens Vives, faria una xicoteta "aproximació històrica" al fet teatral a Alfara, basant-me en la història oral, i tenint present els ensenyaments de B. Brecht, pensaria sempre que l'observador de l'exposició entendria tots els missatges que se li proposarien.

Així vaig començar la recerca de debò. Durant un any de llargues conversacions anava prenent cos la història viscuda. Antics actors i actrius que reien i ploraven amb les fortes emocions que proporciona el teatre, cantors i cantores que havien fet sarsuela o representacions de Betlem, l'escenari que sortia del no res, les cortines, els decorats, les persones... Quantes persones, quants afectes, quantes anècdotes, quanta història.

exposició: el teatre, un fet i un espai

I en aquella història anava quedant manifesta cinquanta anys de vida d'Alfara, inserida en la de València. Part d'una Espanya que eixia d'una cruenta guerra i que arrossegaria esta situació de la manera tan intensa com ho fan els pobles menuts, amb pocs ingressos econòmics i una forta interrelació amb l'església. Molt present per la proximitat del seminari/facultat de teologia, triomfalista primer i crític i culte després del Concili Vaticà.

Reunides les molt estimables fotografies que m'eren cedides i amb un gran bagatge de records transcrits en una bona quantitat de papers, vaig contactar amb les persones de l'empresa de disseny d'exposicions, Deu + un, per a posar en comú les idees i donar-li forma a la mostra.

Novament ens trobarem amb dificultats econòmiques i novament la creativitat i la il·lusió van salvar obstacles, quedant l'exposició de la següent manera:

Un primer bloc de fotografies seguiria la trajectòria de l'espai teatral d'Alfara, del lloc on es feien les representacions conegut com el casino Monàrquic, el Teatre, el Teatret i l'escola Lepanto i utilitzat a més com a saló d'actes, cinema i lloc d'assaig dels *Coros y Danzas de la Sección Femenina*.

Un segon bloc sobre el fet teatral, la presència del teatre al poble, a part del què es feia al local del carrer Dr. Navarro, (el del col·legi de les monges i el del Club 49), i el que se solia fer quan este va quedar inutilitzat.

Estos dos blocs duen un nexa que volia contestar la pregunta: ¿D'on ens ve el nostre gust pel teatre? I allí es mostraven les activitats i festes parateatral que van fent-se des de segles (l'Encontre de Pasqua, ornaments de carrers, cavalcades...) i les més actuals (festes de Combregants i de Reis).

Un epíleg donava conclusió al recorregut: Una esperança es fa realitat. L'Ajuntament d'Alfara amb ajuda de la Diputació de València i de la Comunitat Europea, reconstruïx el teatret, dotant-lo de les noves tecnologies per que en ell puguem representar-se les actuals tendències teatrals.

Tot el material fotogràfic estava presentat, acompanyat i centrat en el temps i l'espai,

exposició: el teatre, un fet i un espai

amb la transcripció de fragments d'entrevistes adequades a cada moment, i que conformen la història oral de molta gent d'Alfara.

Per acabar d'arrodonir l'exposició i donar una visió tridimensional de l'espai teatral, es feren maquetes per mostrar escenografies de tres moments diferents en la trajectòria del teatret: l'esplendor de l'any 1954, la decadència de l'any 1970 i un muntatge a l'església (1973), quan ja el local estava en runes.

A més a més, es mostraven programes, cartells, esbossos, publicitat...

L'exposició va quedar enllestida com volíem i mostrada el públic amb el temor lògic de tota obra de nova creació, però la resposta positiva del poble va omplir-nos de satisfacció a tots els que havíem treballat en ella.

De tota manera i com deia al principi, la major satisfacció ha estat en el procés de creació. La col·laboració del poble d'Alfara sense la qual no haguera pogut realitzar-se este estudi ni esta mostra, no es pot contar, sols es pot sentir. Per això vull aprofitar la nova oportunitat que se m'oferix per a agrair les fotografies, els programes, els cartells i sobre tot els records en tantes i tan bones converses, que espere que mai no s'acaben.

Jo sempre estaré disposat a escoltar, gravar i escriure.

Josep Marí Mollà

Alfara del Patriarca segons Miguel Eugenio Muñoz

El segle XVIII és el segle de la Il·lustració, és el segle del cultiu de la raó. L' Acadèmia de la Història, creada en esta centúria, davant de la proliferació de històries fabuloses i ridícules, sense valors documentals ni rigor científic, decidí incrementar els estudis de història dels pobles evitant la ignorància, les supersticions que se ha pietat mal entesa havia introduït i estès per totes parts. Volia que la recta raó i el bon sentit tornaren per a sempre al país, publicar llibres que ens facilitaren coneixements útils a nostra restauració.

Per a corregir esta tendència havien dos camins: els viatges al llarg de les terres per a conèixer "in situ" la situació i després publicar-la o els interrogatoris o cartes enviades a les autoritats civils i religioses per que estos donaren la informació de cada poble sobre els fets reals, els documents que havien en els arxius, les descripcions geogràfiques de cada poble i els monuments arquitectònics mes importants. En principi és tria el segon camí i a finals de la centúria començaren els viatgers a patejar-se el territori.

A tal fi es van dedicar entre altres: Tomás López amb l' obra "Relaciones geográficas, topográficas e históricas del Reino de Valencia" (1777), mes conegudes per Castañeda; José Joaquín Castelló amb la "Descripción del Reino de Valencia por Corregimientos" (1783); Bernardo Espinalt que escriu "El Atlante Español" (1784-86); el comte de Floridablanca que convoca el millor cens i ha arribat als nostres dies amb el nom de "Censo Español executado de Orden del Rey comunicado por el excelentísimo Señor conde de Floridablanca" (1787); Antonio Ponz amb el seu "Viaje a España en que se dan noticias de las cosas más apreciables, dignas de saberse que se han dado en ella" (1772-1794); l' insigne Antoni Josep Cavanilles amb l' obra mes important del XVIII titulada "Observaciones sobre la Historia Natural, Geografía, Agricultura, Población i frutos del Reyno de Valencia" (1795). Ja en el segle XIX està Vicente Ignacio Franco amb els "Noticias de la actual población del Reyno de Valencia..." (1804) i els germans Villanueva amb diverses obres.

Hui, a esta sèrie de treballs coneguts podem afegir el manuscrit titulat "Descripción de los pueblos, iglesias y parroquias del arzobispado de Valencia fuera de la capital, sacada de sus archivos de orden de Su Majestad" que està en la biblioteca de l' Acadèmia de la Història de Madrid. El redactor és el senyor Miguel Eugenio Muñoz y Lucientes, juriscònsult i escriptor aragonès, alcalde de crim i oïdor de l' Audiència de València. El manuscrit pertany a la segona meitat del segle XVIII, possiblement entre 1750 i 1758. En concret les notícies d' Alfara del Patriarca son de 1753 perquè en l' article de Moncada és diu "...arrendada enguany 1753..." i és molt probable que el comunicant fora l' ecònom Doctor Juan Bautista Burgos o algun vicari ajudant perquè també és diu: "I en les vacants és sa Il·ma. qui designa l' ecònom, com hui ho és el Dr. Juan Bautista Burgos". El manuscrit està redactat en folis, en castellà del XVIII i amb una grafia molt peculiar.

La Carta del manuscrit titulada Moncada confirma l'estructura parroquial de la nostra comarca a l'afermar que "la Parròquia de Moncada compren el lloc de Moncada i el seu terme, el lloc d' Alfara del Patriarca i els de Benifaraig, Massarroja i Rocafort. Abans també incloïa la parròquia de Godella però és va desmembrar l'any 1389". Poc després tornada a insistir en la configuració parroquial al notificar: "El Curat està dotat de les Primícies de Moncada, Alfara, Benifaraig, Massarroja, Rocafort i Godella". Per que tingam una idea de la riquesa que suposava este benefici anyadix " arrendada (les Primícies) en este any 1753 en 715 lliures que amb el peu altar, el votiu i amortitzat produïx l'ofici al capellà mes de mil pesos". "Els cinc llibres Parroquials d' Alfara i Benifaraig és conservaven a l' arxiu de Moncada", com després és dirà en la carta d' Alfara del Patriarca.

La descripció d'Alfara del Patriarca s'ubica entre els folis 117 anvers i 121 anvers i comprèn dos instruments o cartes: una davall l'epígraf d'Alfara es referix al poble i l'altra davall l'epígraf de Convent de Sant Didac es parla de dit Convent.

Alfara

Comença amb una xicoteta descripció geogràfica - econòmica que diu: "El lloc d'Alfara està tan contigu a Moncada, que pareix un raval o porció seua, i produïxen els mateixos fruits (forment, panís, oli, vi, cebes, garrofes, faves i altres productes d'estiu, tots de bona qualitat) i amb un terreny de gran qualitat. Hi ha cent cinc veïns contribuïents amb alguns terratinents amb bons patrimonis".

Alfara del Patriarca segons Miguel Eugenio Muñoz

Després passa a descriure'ns la jurisdicció senyorial de la localitat: " Amb data de 16 de Juny de 1571 era amo del lloc Mossén Cosme Maria de Cruilles, generós, després el va comprar el Patriarca, i el va incloure en la dotació fundacional del seu Col·legi del Corpus Christi. El lloc d'Alfara s'anomena del Patriarca, per que pertany en el temporal al Col·legi que funda el venerable senyor Juan de Ribera, Patriarca d'Antioquia, arquebisbe, i virrei de València".

Com l'informador és suposa que era clergue, la part eclesiàstica ocupa una major extensió per conèixer-la millor. Així ens conta que. "L'Església costejada pel poble s'acaba l'any 1730, té per titular a Sant Bertomeu, amb un bon retaule daurat, i pintat al modern; set capelles, les dos del creuer iguals, quatre col·laterals, i una davall del cor. També té trasagrari reduït però decent".

Sobre l'organització eclesiàstica ens relata: " No té capellà propi perquè depèn de la Parròquia de Moncada. Fa anys es crea un benefici fundat en l'altar i davall la invocació de Sant Vicent Ferrer a fi que el beneficiat fera de vicari. La creació del benefici de Sant Vicent Ferrer era desconeguda fins este moment, si que es coneixia la dobla i la confraria de Sant Vicent Ferrer. Era conegut, pels treballs de V. Vicent., que en l'estructura del clericalat de Moncada s'incloïa el vicari d'Alfara.

Els intents de desmembrament de l'església d'Alfara de la Parroquial de Moncada es van produir documentalment en el segle XVII i en el XIX i possiblement un altre intent, sense documents de moment, del segle XVI. Lògicament esta carta, per la seua datació, només parla del pleit de 1642 del que per cert es conserva un ampli document en un arxiu valencià. El relator ens parla que: "El poble d'Alfara del Patriarca, recolzat pel Col·legi del Patriarca, el seu senyor temporal, volia el desmembrament de l'església parroquial de Moncada, però l'Orde de Montesa volia seguir mantenint els seus drets eclesiàstics sobre el lloc d'Alfara del Patriarca". La negociació va ser dura i es va resoldre "per una concòrdia feta a Alfara a 18 de Desembre de 1642 davant de Joseph Ximenez de Cisneros, Notari Apostòlic i de València, atorgada pel Justícia, Jurats i Consell del dit lloc i el Síndic del Col·legi de Corpus Christi, com a senyor temporal d'ell", acordant-se reservar el Santíssim en l' església d' Alfara del Patriarca i establir un vicari en la dita església.

El raonament de la concòrdia és ric en detalls i sugerències i diu; "L' església d'Alfara era, en eixa època, annexa de la parròquia de Moncada, i no ténia reservat el Santíssim Sagrament de l'Eucaristia. Alfara que ja posseïa seixanta cases ténia un numero de veïns, especialment vells, dones i malaits, que no podien concórrer a l'església matriu. Per a consol dels alfarers, i especialment per a l'assistència, i administració dels sagraments a malaits es va decidir reservar el Santíssim Sagrament i es va establir un vicari en la dita Església, amb obligació que el poble havia de donar-li per al seu manteniment cent pesos anuals a més de la celebració de misses i contratemps en una paga, el dia de Nadal, i mantindré la llum cremant, dia i nit. Esta concòrdia es va decretar pel Bisbe sense preu dels drets parroquials de la matriu de Moncada, tant en l'espiritual com en el temporal, i que la Justícia i Jurats del lloc d'Alfara, hagueren d'assenyalar una casa adequada per al vicari, al costat de l' església, per a la còmoda administració dels Sagraments a coneixement de l'ordinari, i de conservar-la. Es va elegir llavors per vicari de la dita església al senyor Josep Pastor Prevere, va tindre per instrument fet en el Palau Arquebisbal de València a 19 del mes de Desembre de l'any 1642 i estos dos instruments es troben registrats en la Cúria Eclesiàstica Arquebisbal en la mà judicial de l'any 1685".

Respecte als "Quinke llibres" ens diu: "Els cinc llibres d'esta església estan en la parròquia de Moncada però el vicari d'Alfara els escriu i té el ministeri parroquial reconegut per l'Ordinari i només en casos d'interès, extraordinaris o per voluntat particular del rector, els escriu est".

Com dades antigues de la nostra parròquia afirma que: "En les visites pastorals dels anys 1570 i 1574 es referix que hi havia en l' església d'Alfara un benefici fundat sota la invocació de la Mare de Déu per Margarita, dona de Guillem de Jafer, amb escriptura rebuda per Arnau de Casesbelles, notari, un dia abans de la calendes de Setembre de l'any 1341 amb renda de 16 lliures, una casa amb corral al costat de l' església, i altres 9 lliures de renda per a diferents càrrecs, i que el poble ténia llavors 33 cases de cristians vells, i en elles havien 130 persones de comunió i confessió". Est benefici si que era conegut però davall l'advocació de la Mare de Déu i Sant Bertomeu i va ser creat el 31 d'Agost de 1341.

Alfara del Patriarca segons Miguel Eugenio Muñoz

Convent de Sant Didac

L'article s'inicia amb una descripció de la situació del convent i el raonament de la seua toponímia. Diu així: "En l'horta del lloc d'Alfara i al costat d'est poble, està fundat un convent de l'orde del nostre Pare Sant Francesc, de l'antiga i regular observança, davall l'advocació de Sant Didac d'Alcalà: el seu edifici fort, i vistós, el terreny fort, i fèrtil, i les seues vistes les millors".

La descripció arquitectònica de l'església del Convent no era coneguda fins a la data, si que era coneguda la descripció religiosa. La lectura del text ens diu: "L'Església té nou capelles, una en el presbiteri amb el nínxol en fons, i pròpies llums, sis col·laterals iguals fins a l'elevació del cor, i dos capella xicotetes davall d'ell. L'obra encara que del temps de la fundació és molt aprimorada, per que és d'enfiles en fons encarnat amb relleu d'algeps mat, que ací anomenen alabastre. Cornisa que rodeta el temple, adornada de molta talla, i florons al mig dels arcs daurats de fi, té després de sagrari encara que xicotet, claustre alt i davall augmentat d'obra nova amb un divisió quasi angular".

El convent es va constituir en: "casa d'estudis, i de les de reputació de la província, per la qual cosa s'han celebrat en ella dos capítols provincials, i encara que al temps de la seua fundació no tingué mes que setze religiosos, ara es mantenen quaranta-quatre conventuals".

Les circumstàncies al voltant de la creació del convent de Sant Didac ja es coneixien i vostès les tenen en el Programa de Festes de 1998 i 1999: "Es funda l'any 1595, sent Provincial Fra Esteban Giner amb la seua llicència, i la del Patriarca, com a Arquebisbe, i com a amo temporal del territori, per Gaspar Jaca ciutadà de València, i habitant d'Alfara, i fou el motiu per que anant moltes vegades a caça als monts immediats al Convent de Sant Esperit, distant dos llegües d'Alfara, i quedant-se en ell els dies tempestuosos, amb el tracte dels frares, va adquirir la compassió per les incomoditats que allí patien, i considerant també que en l'església d'Alfara només havia una missa els dies de festa que celebrava un religiós del Convent de Sant Onofre i que faltava si els temporals eren forts, va disposar, i ordenar la fundació del Convent de sant Didac, donant per a això deu fanecades de terra, i una alqueria on hui esta el convent, que acceptada per l'orde es va prendre possessió d'ella el 7 de març del mateix any, i en l'entrada de la casa que va beneir el mateix provincial es va disposar l'església, i va dir la primera missa fra Bernardino Carrascosa el seu primer Guardià. El Santíssim es reservà el 23 d'abril del mateix any y va celebrar, la missa el Provincial, predica fra Cristobal Moreno amb gran concurrència de gentes, i pareix que sant Francesc i Sant Didac van vore amb gust la fundació, realitzant alguns miracles segons consta en una memòria d'aquell temps. El finançament de l'obra va ser a càrrec de la devoció dels fidels, que ha continuat, i el convent es manté amb l'abundància que permet la pietat dels pobladors dels dihuït llocs de l'horta de València que estan assenyalats a esta Guardiania".

Era freqüent que una vegada construït un edifici o fundada una institució es creara una figura jurídica: patronat, benefici etc. per al seu desenvolupament i manteniment. Per això se'n relata que: "El fundador deix el patronat al senyor Isidro Coll que finançament el retaule major, a qui va succeir el senyor Francisco Coll, i ara el gaudix el senyor Joaquín Coll Martínez de la Raga baró de Ribesalbes. El convent té obligació de posar túmul pel patró, i responsar el dia de Tots Sants, i de les ànimes i fer dir una missa tots els anys en la capella de Sant Antoni, i la festa de Sant Didac, i mantindrà la llum de l'altar major que és de plata donada pel mateix Don Isidro, perquè encara que estos càrrecs eren de patronat, se subroga pagar cada any deu pesos, i donar cinc arroves d'oli, amb la qual cosa complix el seu actual patró". Dades ja conegudes a través dels programes de festa d'Alfara del Patriarca.

I fins ací la comunicació que redactà el senyor Miguel Eugenio Muñoz tramitada per un prevere de la Clerecia de Moncada.

Josep Ramón Molins i Cabo
Cronista d'Alfara del Patriarca

D'aquest llibre de festes
publicat per l'Ajuntament
d'Alfara del Patriarca,
s'han imprés 1.000 exemplars.
En la seua confecció han intervingut
Vicent Carbona i Joel Muñoz.
La portada és un paper de Paisley.
Es va donar fi a la impressió
a Gràfiques Mediterrània (Cullera),
el dia 2 d'agost festa de Sant Pere, bisbe
de l'any MMII

Ajuntament d'Alfara del Patriarca

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA

